

‘Bomen’ Valkenburgerstraat moeten lucht schoner maken

Talk of the Town

De gemeente gaat acht ‘bomen’ plaatsen in de Valkenburgerstraat die de vieze lucht moeten zuiveren. Bewoners willen de straat liefst autovrij.

- Kester Freriks

24 november 2017

Voorbeeld van een **lucht zuiverende CityTree** in het straatbeeld; hier een CityTree in Dresden (Duitsland). Foto Greencity Solutions

Langs de Valkenburgerstraat verschijnen binnenkort acht nieuwe bomen. Nou ja, ‘bomen’? Deze zogeheten CityTrees zijn rechthoekig, 4 meter hoog en 3 breed. Ze bestaan uit met mos begroeide panelen die als ‘biotechfilters’ de lucht van een van de meest vervuilde straten moeten reinigen van schadelijke fijnstof en stikstofdioxide (NO₂). Op 1 december wordt de eerste CityTree onthuld.

Bewoners aan de Valkenburgerstraat, tussen IJ-tunnel en Mr. Visserplein, klagen al geruime tijd over vervuilde lucht die luchtwegen aantast, hart- en vaatziekten veroorzaakt en zelfs gerelateerd wordt aan dementie. Ook is de verkeersoverlast enorm. Er passeren per etmaal 26.000 voertuigen – motoren en brommers niet meegerekend. De bewoners noemen de straat een doorgangsroute naar

elders, zelfs naar Zuid en de A10 bij de RAI. Volgens de gemeente is het een straat met voornamelijk bestemmingsverkeer. Desalniettemin erkent zij dat de straat een ongezonde *urban canyon* is, met slechte leefkwaliteit.

Met de CityTrees wil de gemeente de luchtvervuiling reduceren. Projectleider Dimitri Drijver van Verkeer en Openbare Ruimte wijst op het effect van de CityTrees: „Een CityTree heeft een zuiverende werking die overeenkomt met 275 bomen. Het zijn bomen zonder blad, ‘mosbomen’. Elders in ons land en in het buitenland zijn ze al in gebruik. Het is nu voor het eerst dat CityTrees in serie staan en niet solitair. Ze komen op 80 meter afstand, parallel aan de rijbaan tussen de huidige bomen. Elke CityTree heeft een zuiverend bereik van 40 tot 50 meter. Zo beslaan ze een aaneengesloten straatlengte. Met QR-code kan men aflezen hoeveel vervuilde lucht wordt gereinigd. Volgens Drijver is dat 20 procent.

De hoogte van 4 meter is bewust: tot daar bevindt zich de meeste uitstoot. Ventilatoren zuigen de vervuilde lucht aan, de mossen verrichten hun reinigingswerk en aan de andere zijde waaiert schone lucht uit. Dankzij een zonnepaneel zijn ze zelfvoorzienend. De mossen die voor de CityTrees gekweekt worden groeien van vuilstoffen en veroorzaken geen afval. Ze leven van zonlicht en regenwater.

De buurtbewoners zijn op een informatieavond en per brief geïnformeerd over plaatsing. Manu Hartsuyker, bewoonster van Markenhoven, is blij dat de lucht in haar straat schoner wordt, maar vindt het „wel symptoombestrijding”. Ook zullen de in omvang forse CityTrees de canyon-achtige uitstraling juist accentueren en een extra barrière vormen in een toch al onplezierige straat.

Volgens haar moet het bronprobleem aangepakt worden. Hartsuyker vindt dat de gemeente gericht moet zijn op een integrale, grootstedelijke visie voor dit gebied, met een gezonder leefklimaat, meer groen en minder auto's; zoals al gebeurt in bijvoorbeeld New York (High Line) en Parijs (autovrije Seinekades). Ze is initiatiefnemer van het door veel medebewoners omarmde plan Amstel-IJpark – het groene lintpark tussen de Amstel en het IJ. Dit park bezit een hoge luchtkwaliteit en verbindt onder meer de IJ-oeveren via het Marineterrein met de Nationale Opera & Ballet en de Hortus Botanicus. Dat hele gebied, inclusief de Valkenburgerstraat, zou groen én autovrij moeten worden. „Dit plan draagt bij aan de cohesie in de stad en helpt Amsterdam *rainproof* te zijn. Een mooie, groene entree tot de stad”, aldus Hartsuyker.

De gemeente doet nu wat binnen de korte termijn planning past. Voorstanders van het Amstel-IJpark hopen dat de gemeente gaat inzien dat de gezondheid van bewoners belangrijker is dan de huidige economische waarde van deze straat. In een kort geding bepaalde de rechter onlangs dat de stad moet voldoen aan de Europese normen van luchtkwaliteit.

Volgens projectleider Drijver van de gemeente bereikt men dit goeddeels met de CityTrees en andere maatregelen: „Het opschonen van het wagenpark is eerder een optie dan het afschaffen daarvan. Met elektrische auto's, milieuzones en de verplichting tot schone taxi's en bestelbusjes werkt de gemeente aan een schonere stad.”

Het project (kosten 200.000 euro) wordt over 10 maanden geëvalueerd. Ook voor het Berlijnse GreenCitySolutions, dat de CityTrees vervaardigt, is deze pilot (plaatsing in serie) van belang bij verder onderzoek naar reductie van schadelijke uitstoot.

